

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

avevita

Nr. 36 (2410)

LSMU ir Kauno klinikų savaitraštis. 2023 m. spalio 31 d.

ISSN 1648-620X

LSMU pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Pietų Korėjos „Asan“ medicinos centru

Farmacija
ir estetinė
medicina:
diskusijo-
se – naujos
įžvalgos ir
sprendimų
paieška

LSMU Farmacijos fakul-
tetas (FF) jau ne vie-
nus metus gydytojus,
sveikatos specialistus
pakviečia diskutuoti
temomis, kurios aktu-
alios išsiskyrus sričių
medikams. Ne išimtis –
ir spalio 20-ąją vykusio
kontaktinio konferen-
cijos „Farmacija ir esteti-
nė medicina: lūkesčiai,
iššūkiai ir naujienos“.

Ką farmacijos ir esteti-
nės medicinos srityje
gali vaistinė, o ką –
gydytojas? Kaip odą gali
paveikti neurologinė
liga? Ar yra greito po-
veikio priemonių nepa-
vykusiai grožio proce-
dūrai ištaisyti? Šiomis ir
daugeliu kitų aktualijų
dalijosi farmacininkai,
išplėstinės praktikos
vaistinėms bei slaugy-
tojais, gydytojais neurolo-
gais ir dermatovenerolo-
gais, veido ir žandikaulių
chirurgais, okulistais,
vidaus ligų gydytojais,
rezidentais, stu-
dentai.

»2

»3

Pradedama veikti nauja LSMU elektroninė parduotuvė

DĖMESIO! Lietuvos sveikatos
mokslų universitete (LSMU) pra-
dėjo veikti internetinė parduotu-
vė adresu <https://eshop.lsmu.lt/>.
Ši nauja, vartotojams patogesnė
svetainė sujungia Universiteto
vaistinę ir knygyną.

[Vaistinėje](#) galima įsigyti viską, kas susiję
su sveikata – LSMU gaminamų vaistų, odon-

tologinių, ortopedinių prekių. Čia taip pat ga-
lima rasti vaistinių žolelių, vaistinėje pagamin-
tos kosmetikos ir kitų prekių.

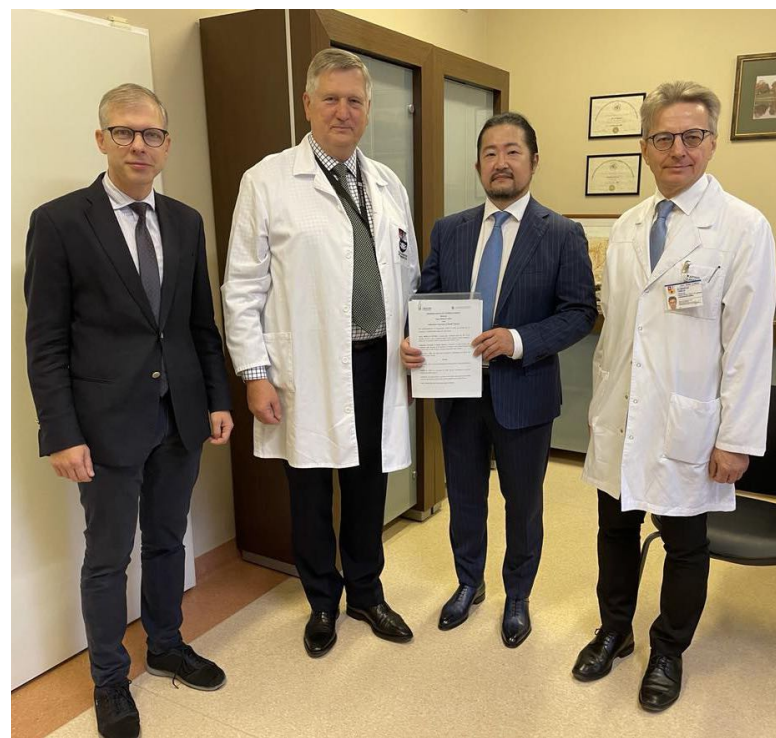
[Knygynas](#) klientams siūlo svarbiausias
medicines knygas, mokomuosius plakatus
ir įrankius. Galima įsigyti ir įvairios LSMU atri-
butikos – stilingų džemperių, palaidinių, me-
dicininių chalutų, gertuvių, tušinukų, puode-
lių ir kitų prekių.

Kviečiame apsilankyti!
Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus inf.

LSMU pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Pietų Korėjos „Asan“ medicinos centru

1» Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (LSMU) pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Pietų Korėjos Seulo „Asan“ medicinos centru. Pasirašytas memorandumas suteiks galimybę keistis klinikiškai patirtimi, ateityje planuojama vykdyti bendrus mokslinius tyrimus.

Miglė Smaidžiūnaitė

Vidinės komunikacijos specialistė

Sėmėsi ekspertinio lygio žinių

Pietų Korėjos „Asan“ kepenų transplantacijos centras – tai vienas daugiausiai kepenų transplantacijų atliekantis centras pasaulyje. Kasmet šioje klinikoje kepenų persodinimo operacijos atliekamos daugiau nei 400 pacientų. Nuo 1993 m. centro chirurgai persodino kepenis daugiau kaip 8000 žmonių.

Ryšį su šioje medicinos srityje pirmaujančia Pietų Korėjos organizacija 2022 metais užmezgė LSMU Gastroenterologijos klinikos docentė Irena Valantienė. 2023 metais ji kartu su Medicinos fakulteto Gast-

roenterologijos klinikos gydytoju M. Urba ir Chirurgijos klinikos atstovais prof. Ž. Dambrausku bei prof. A. Daukša „Asan“ medicinos centre stažavosi kelias savaites.

Stažuotės metu jie stebėjo, kaip gyvo organo transplantacijai parenkami donorai, kaip jie paruošiami šioms operacijoms, kaip atliekamos procedūros, kaip pacientai gydomi po transplantacijos, kaip sprendžiamos galimos komplikacijos po šios sudėtingos operacijos.

LSMU atstovai įvertino centro apsirūpinimą medicinine įranga ir taikomas operacines metodikas, jie taip pat turėjo galimybę palyginti Pietų Korėjos ir Lietuvos įstaigose naudojamus transplantacijų protokolus ir priemones.

„Pietų Korėjos „Asan“ kepenų transplantacijos centras – aukšto lygio institucija, iš kurios ateinančios žinios yra ekspertinio lygio. Iš šio bendradarbiavimo tikimės edukacijos ir tobulėjimo kepenų persodinimo srityje“, – sakė LSMU Medicinos fakulteto Chirurgijos klinikos docentas, abdominalinės chirurgijos gydytojas Tomas Vanagas.

Bendradarbiavimą numatoma plėsti ir į kitas sritis

Tęsiant bendradarbiavimą, praėjusią savaitę LSMU apsilankė „Asan“ atstovas prof. Kim Ki-Hun su komanda. Šis patyręs chirurgas ne tik operuoja, bet ir aktyviai dalyvauja rengiant tarptautines kepenų

transplantacijos programas bei rekomendacines gaires. Gydytojo atstovaujama organizacija skiria didelį dėmesį kitų šalių klinikų specialistų tobulinimui.

Vizito LSMU metu prof. Kim Ki-Hun skaitė pranešimą Gastroenterologijos, Chirurgijos, Anestezijos, Reanimatologijos klinikų gydytojams ir gydytojams-rezidentams, su jais pasidalijo gerąją kepenų persodinimo operacijų patirtimi.

Profesorius taip pat susitiko su Universiteto rektoriumi prof. dr. R. Benečiu, su kuriuo aptarė tolesnes partnerystės kryptis ir pasirašė bendradarbiavimo memorandumą. Abi šalys sutarė toliau keistis specialistais, vykdyti bendras mokslines veiklas, plėsti bendradarbiavimo

kryptis už gastroenterologijos ribų.

Pietų Korėjos centro atstovai susitiko ir su Kauno klinikų generalliniu direktoriumi prof. habil. dr. R. Jurkevičiumi – su juo aptarė abiejų centrų bendradarbiavimo perspektyvas.

„Pietų Korėja – itin pažangi šalis, kurioje mokslinė veikla ir medicina yra aukšto lygio. Džiaugiamės ją įtraukę šalia kitų struktūrinių Azijos partnerių – Japonijos ir Taivano. Visos šios šalys garsėja inovacijomis, tad vykdydami bendrus mokslinius projektus galime pasiekti teigiamų žmonių sveikatos gerinimo rezultatų“, – sakė LSMU Gastroenterologijos klinikos vadovas, Podiplominių studijų centro dekanas prof. dr. Juozas Kupčinskas.

Pyragai darbe – ir gardžiai pavalgyti, ir padėti vaikams

Lapkričio 6-ąją šalyje bus minima Pyragų diena, skirta dalytis gerumu ir padėti likimo nuskriaustiems vaikams. Kiekvienais metais prie šios jau tradicija tapusios iniciatyvos prisideda ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetas.

Pagrindinė iniciatyvos idėja – kepti pyragus ir jais vaišinti kitus, o už skanėstus surinktas lėšas paaugoti pasirinktam vaikų paramos fondui. Pernai pinigų aukojome projektui „Ankstukas“, organizuojančiam psichologinę pagalbą, paramą daiktams ir kitą svarbų palaikymą neišnešiotų vaikelių susilaukusioms šeimoms.

Šiemet darbuotojus kviesime Pyragų dieną minėti savo kolektyvuose ir patiems nuspręsti, kam paaugoti už pyragus surinktus pinigus. Savo pasirinktą organizaciją ir minė-

jimo nuotraukas galite siųsti adresu kommunikacija@lsmu.lt.

Šiai šventei tiks ir saldūs, ir pikantiški kepiniai, jie gali būti pirkti arba gaminti pačių. Ar tai rankų darbo tortas, pirktiniai sausainiai, keksai, sūrus kišas, ar tarta – visiškai nesvarbu, atsineškite tai, prie ko labiausiai linksta širdis. O ūpo gaminti ir rūpintis pirktiniais gardėsiams neturintys kolegės prie labdaros prisidėti galės aukodami ir skanaudami kolegų keptus gaminius.

Kommunikacijos tarnybos inf.

Nuotrauka – Freepik.com

Farmacija ir estetinė medicina: diskusijose – naujos išvalgos ir sprendimų paieška

1» Konferenciją organizavo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Medicinos akademijos (MA) Farmacijos fakulteto Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedra ir Lietuvos estetinės medicinos gydytojų asociacija (LEMGA). LSMU MA FF dekanė prof. dr. Ramunė Morkūnienė pasidžiaugė, kad renginys teikia erdvės specialistams dalytis žiniomis, keistis idėjomis ir kurti integruotą požiūrį į farmacijos ir estetinės medicinos sričių sąveiką. LEMGA prezidentė Renata Liesė pastebėjo, kad tada, kai farmacininkai ir gydytojai žvelgia viena kryptimi – atranda daug bendrų temų, kurios aktualios tiek keliant profesinę kvalifikaciją, tiek kasdienėje praktikoje. Taip bendradarbiaujant įmanoma pasiekti bendro tikslo – geriausio į pacientą nukreipto rezultato.

Kas vyksta smegenyse – atsiliepia odai

LSMU prorektorius studijoms, gydytojas neurologas prof. dr. Kęstutis Petrikonis susirinkusiesiems priminė gerai žinomą posakį „Kaip atrodo me – taip ir jaučiamės“. Profesorius pastebėjo, kad kosmetikos ir neurologijos sritys – susijusios: odos būklė ir išvaizda tiesiogiai paveikia nervų sistemos veiklą. „Neurologinės ligos gali įvairiai paveikti odą. Specialistai stebi įvairias atsispindinčias reakcijas – sausumą, perštėjimą, riebaluotumą, bėrimus, mikrouždegimus – visa tai gali byloti apie gilesnius procesus organizme. Ilgėjant gyvenimo trukmei, gera sveikata tampa itin svarbi gyvenimo kokybei, tad iššūkiu tampa, kaip vis saugesnėmis priemonėmis pasiekti geros savijautos, geros odos išvaizdos“, – mintimis dalijosi prof. K. Petrikonis.

Pranešėjas šmaikščiai pajuokavo, esą jei klausytojai ir neatsimins šio pranešimo – svarbu įsiminti svarbiausia – „Kas yra smegenyse, kokie vyksta procesai – visa tai analogiškai matyti odoje“.

Iš kokių gyvūnų išgaunama hialuronidazė?

Tokiu klausimu konferencijos dalyvius suintrigavo LSMU Farmacijos fakulteto Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros vadovė prof. Jurga Bernatienė, pristatčiusi šio enzimo taikymo aktualijas.

„Hialuronidazė išgaunama iš avių, jaučių, neseniai atrasta netgi dėlių arba kirmėlių hialuronidazė, jos gali būti ir vabzdžių nuoduose. Manoma, kad šio enzimo ateities potencialas milžiniškas. Ši medžiaga akimirksniu efektyviai išskaido hialurono rūgštį, padeda organizmui absorbuoti arba natūraliai pašalinti injekcijų metu įterptus hialurono užpildus. Dėl to įmanoma sparčiai pakoreguoti ar grąžinti natūralią išvaizdą po grožio procedūrų, jei netenkina jų rezultatas“, – pasakojo profesorė.

Konferencijoje kalbėta apie es-

tetinės medicinos priemonių naudą ir galimus pavojus. Gydytoja Vilma Viliušienė plačiau papasakojo apie neinvazinius raumenų stangrinimo prietaisus. Pasak specialistės, laipsniškas raumenų praradimas – natūrali senėjimo pasekmė. Dauguma mūsų per gyvenimą praras net apie 30 proc. raumenų masės. Tad vadinamoji senėjimo kontrolė (angl. *anti-aging*) ir estetinė medicina neįsivaizduojama be sprendimų, kaip kuo ilgiau išlaikyti sveiką raumenų masę.

Grėsmės ir komplikacijos: svarbu laiku atpažinti

Veido ir žandikaulių chirurgė, asist. Justina Stučinskaitė-Maračinskienė pasidalijo patirtimi, kokios būna hialurono rūgšties užpildų sukeltos komplikacijos, aptarė klininius atvejus.

„Komplikacijos gali būti ankstyvosios, kai pasireiškia per 24 val. nuo hialurono užpildų injekcijos, po 2 dienų ar iki 4 savaičių gali atsirasti ankstyvosios reakcijos (niežėjimas, hematoma, padidėjęs jautrumas, Tindalio reiškinys, tinimas ir kt.), o vėlyvosios komplikacijos pasireiškia per daugiau nei 2 savaites ar 1 mėnesį. Pastarosios retesnės, bet sunkiau suvaldomos: uždegiminiai ir neuždegiminiai mazgeliai, granuloma, dispigmentacija, užpildo poslinkis“, – kalbėjo chirurgė.

Apie hialurono rūgšties užpildų sukeltą grėsmingą komplikaciją – ūmų apakimą – konferencijoje išsamiai papasakojo gydytoja oftalmologė dr. Goda Miniauskienė. Tokia būklė gali ištikti po minkštųjų audinių užpildų injekcijos, injekuojamai medžiagai papuolus į arteriją, kai užpildo medžiaga šios kraujagyslės maitinamajame plote sukelia emboliją ir kraujotakos sutrikimą.

„Komplikacija pasireiškia kraujotakos sutrikimu odoje ir aplinkiniuose audiniuose (nekrozė), akies kraujotakos sutrikimu – tai reta, tačiau dažnai negrįžtama ir sukelianti aklumą būklė. Kad būtų išvengta negrįžtamų pakitimų, labai svarbu laiku atpažinti ir skubiai gydyti šią komplikaciją“, – kalbėjo specialistė.

Gydytoja dermatologė, Warmijos Mozūrų (Lenkija) universiteto prof. habil. dr. Agnieszka Owczarczyk-Saczonek konferencijoje pasidalijo įžvalga: po bioimplantų implan-

A. Koroliovo nuotr.

tavimo procedūros pasireiškiantis autoimuninis uždegiminis sindromas, sukeltas adjuvantų (ASIA), vis dar atpažįstamas per retai.

„Veikiausiai taip yra dėl žinių stokos ar diagnostinių sunkumų, nes simptomai nespēcificiniai ir nėra imuninio šio sindromo žymens. Be to, ASIA gali išsivystyti praėjus keletriems metams po procedūros ir tiek pacientui, tiek gydytojui sunku susieti šį ryšį“, – akcentavo profesorė.

Kaip pasiekti sveikatos ir grožio dermės

Farmacijos ir estetinės medicinos sąveika suteikia galimybę integruoti įvairius sprendimus siekiant maksimalaus sveikatos ir grožio derinio.

Polinukleotidų naudojimą estetinėje medicinoje apžvelgė gydytoja Palmyra Bernatienė. Polinukleotidai (PN) – ilgos, tarpusavyje sujungtos nukleotidų grandinės – šiuo metu naudojami itin plačiai:

gamtos moksluose – biochemijos mechanizmams tirti, genetikoje – išskirti genams, tirti genetinėms ligoms, traumatologijoje – kombinuojant su hialurono rūgštimi (HA) gydyti kelio sąnario artritą, plastinėje chirurgijoje – gydyti nudegimus, potrauminius, pooperacinius randus. Polinukleotidus galima pritaikyti daugeliui kosmetinių procedūrų: odos regeneracijai ir būklei gerinti (kai išsiplėtusios poros, dehidratavusi oda, netolygi veido spalva, raukšlės), prieš aparatū atliekamas estetinės medicinos procedūras (pvz., lazerio), siekiant pailginti jų poveikį, taip pat – odos senėjimo prevencijai, natūraliai jaunatviškai odos išvaizdai pagerinti. Naudojant polinukleotidus, gerėja mikrocirkuliacija, vienodėja randų spalva, pagerėja odos elastingumas, minkštumas.

„Tikrasis grožis skinda iš vidaus. Kai jaučiamės fiziškai sveiki, atsiranda pasitikėjimas, jaučiamės ir esame gražūs“, – ši LSMU FF Farmakognosi-

jos katedros profesorės dr. Nijolės Savickienės įžvalga papildė ir apibendrinę konferencijos idėją.

Tradiciniai akordai – nuotaikingi

Renginio metu tradiciškai buvo galima susipažinti su inovatyviais vaistiniais preparatais ir medicinos priemonėmis, estetinės medicinos naujovėmis.

Dar viena Farmacijos fakulteto tradicija – konferencijas pagyvinti ir praturtinti nuotaikingais intarpais: interaktyviu bendravimu, netikėtomis apklausomis, gyvos muzikos gūsiams.

Organizatoriai nuoširdžiai dėkoja už bendrą pastangas surengiant pirmąjį ir, tikėtina, ne paskutinį tokio pobūdžio renginį, ir džiaugiasi gerais dalyvių atsiliepimais.

„Tai buvo harmoningas duetas: iš vienos pusės – sveikatos natos, iš kitos – grožio akordai“, – vaizdžiai apibendrino prof. J. Bernatienė.

LSMU Farmacijos fakulteto inf.

Vaikų chirurgė Idilė Vansevičienė – jauniausia medicinos mokslų daktarė ligoninėje

Respublikinės Šiaulių ligoninės Moters ir vaiko klinikos Vaikų chirurgijos, ortopedijos traumatologijos centro vaikų chirurgė dr. Idilė Vansevičienė klinikos pediatrams pristatė vasaros pabaigoje apgintą mokslinę daktaro disertaciją, kurios tema aktuali ir vaikų ligų gydymams. Darbas jau buvo sėkmingai pristatytas šalies ir tarptautinėse konferencijose, išspausdintas tiek Lietuvos, tiek tarptautiniuose medicinos leidiniuose. Mokslinio darbo „Biožymenų paieška diferencijuojant vaikų ūminio apendicito tipus ir daugiasisteminio uždegiminio atsako sindromą“ tema iki šiol dar nebuvo nagrinėta Lietuvoje, tad gydytojai jis suteikė ne tik medicinos mokslų daktarės vardą, bet ir žinomumą bei dar didesnę pripažinimą medikų bendruomenėje.

Zita Katkienė

Respublikinės Šiaulių ligoninės
viešųjų ryšių specialistė

Noras tobulėti

Baigusi Lietuvos sveikatos mokslų universitetą Idilė Vansevičienė nusprendė tęsti studijas ir įstojo į doktorantūrą, ėmėsi rašyti mokslinį darbą. „Norėjosi įgyti daugiau žinių, keisti kažką praktikoje, tobulinti teorines žinias. Buvo noras tobulėti kliniškai ir moksliškai bei prisidėti prie bendro kolegų žinių багаžo, kad tobulėtų visi“, – atsakė gydytoja, paklausta, kas paskatino, vos baigusią sunkias medicinos studijas, imtis didelio teorinio ir praktinio darbo.

Mokslinio darbo rašymą teko derinti su gydytojos darbu Respublikinėje Šiaulių ligoninėje ir LSMU Kauno klinikose bei su kasdieniais šeimos rūpesčiais.

Pasirinkusi temą „Biožymenų paieška diferencijuojant vaikų ūminio apendicito tipus ir daugiasisteminio uždegiminio atsako sindromą“, dr. I. Vansevičienė žinojo, kad panašių darbų yra atlikę tik užsienio šalių medikai, o Lietuvoje kol kas ši tema nebuvo išsamiai nagrinėta.

Mokslinio darbo principas – įvertinti visų tyrimų, kuriuos įprastai vaikų chirurgai atlieka pacientams, įtarus ūminį apendicitą, rezultatus. „Dar atlikome papildomus tyrimus – vertinome specifinius citokinus, kurie kliniškai įprastai neatliekami, nes yra brangūs ir ilgai atliekami specialiomis sąlygomis laboratorijoje. Užsienio šalyse mokslininkai juos atlieka įvairioms ligoms vertinti bei taip pat bandydami nuspėti ūminio apendicito tipą“, – paaiškina gydytoja ir patikslina ne tik mokslinio darbo principą, bet ir gydytojo kasdienybės galimybes. Nustatyti ūminio apendicito tipą iki operacijos yra labai sudėtinga ir netikslu, tai galima kol kas tik operacijos metu. Visgi medicina tobulėja šia linkme ir kolegų švedai, kurie vieni pirmųjų ieškojo kriterijų apendicito tipui nustatyti iki operacijos, jau kurį laiką dalį pacientų gydo konservatyviai, t. y. išvengdami operacijos, o gydydami antibakteriškai ir kitais pagalbiniais vaistais.

„Tipo nustatymas net ir Švedijoje nėra šimtaprocentinis dalykas ir nemažą dalį pacientų, kurie iš pradžių išvengia operacijos, tenka anksčiau ar vėliau išoperuoti. Tikimės pagerinti savo žinias, siekiant rasti kriterijus, kurie leistų vaikų neoperuoti ir jie galėtų pasveikti be operacijos. Kol kas visa tai yra teorinėje stadijoje: tai yra pradiniai etapai, bandome judėti tolyn kartu su Kauno, Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių ir kitais kolegais vaikų chirurgais“, – sako dr. I. Vansevičienė, pripažindama, kad Lietuvoje medikai dar nėra pasiekę jokių įrodymų, kaip tai daryti. Tikimasi, kad šis jos darbas galbūt pastūmės ir kitus kolegas tuo klausimu daugiau domėtis, nes viskas daroma pacientų labui.

Davė papildomų žinių

Šią temą dr. Idilė Vansevičienė pasirinko būtent dėl to, kad pacientų, sergančių ūminiu apendicitu, yra daug, o mokslinį darbą, pasak gydytojos, yra atlikti lengviau turint daugiau pacientų, nes gaunami labiau patikimi rezultatai. Juolab kad pusė darbo padaryta COVID-19 pandemijos metu, kai sergančių kitomis ligomis į ligoninę patekdavo mažiau, o ūminio apendicito atvejų labai nesusumažėjo.

„Ūminis apendicitas yra skubi patologija, pacientai visada patys kreipiasi į ligoninę ir dėl tyrimo nereikėjo jų ieškoti ar specialiai kviesti, kaip buvo kitiems kolegoms, atlikusiems darbą su pacientais, sergančiais kitomis ligomis“, – prisimena nelengvus metus jauna medicinos mokslų daktarė.

„Tiesa, pacientams kitų didelių intervencijų nedaryta, skirti įprastiniai tyrimai ir gydymas, išskyrus tai, kad kai kuriems papildomai paimti kraujo tyrimai, bet tai – narkozės metu, kad nesukeltų papildomo skausmo“, – teigia gydytoja ir dėkoja kiekvienam iš daugiau kaip 500 pacientų, kurie buvo įtraukti į tyrimą.

Padėjo ir kolegos

Penkerius metus (nuo 2018-ųjų iki 2023-ųjų) rašytam darbui nepakako vien savo pastangų: padėjo kolegos. Dėl darbo apimties ir dviejų ligonių įsitraukimo atlikda-

ma mokslinį darbą dr. I. Vansevičienė dirbo ne viena – dirbo komanda. „Tai – daugelio kolegų pagalba ir darbas, kuris buvo atliekamas Respublikinėje Šiaulių ligoninėje ir Kauno klinikose. Aš negaliu vienu metu būti dviejose vietose, tad kolegos, rezidentai ir gydytojai, kai pati negalėdavau įtraukti pacientų, ištiesdavau pagalbos ranką“, – džiaugiasi medikė kolegų geranoriškumu.

Papildomo dėmesio ištis reikėjo. Dirbančiam gydytojui, kai atvyksta ūminiu apendicitu sergantis pacientas, tenka ir pasikalbėti, paaiškinti apie vykdomą mokslinį darbą, gauti sutikimą. Vėliau, kai gydymas tęsiasi, pati gydytoja bendraudavo su pacientais, naujai įtrauktais į mokslinio tyrimo darbą. Pacientai po apendicito operacijos guli keletą parų, tad pavyko pabendrauti su visų pacientų tėvais.

Atliekant mokslinį darbą, be darbo Vaikų chirurgijos skyriuose, labai aktyviai teko dirbti ir su Kauno klinikų Imunologijos laboratorija: kaip rinkti mėginius, kaip šaldyti, analizuoti, kas reikalavo daug specifinių žinių, kurių chirurgams klinikoje praktikoje neprireikia.

Darbas prieinamas visiems

Rugpjūčio 28-oji diena dr. Idilei Vansevičienei buvo mokslinio darbo gynimosi diena. Šiandien jauna mokslininkė sako, kad viskas praėjo sklandžiai, darbo recenzentas ir vadovas pateikė daug naudingų patarimų ir pelnytų kritikos. Nors, atliekant mokslinį darbą buvo strigimų ir kliūčių, teko ir keisti, bet gydytoja nenuleido rankų ir darbas pavyko. „Šie penkeri metai man labai sunkūs ir ilgas laiko tarpas, bet pavyko darbą atspausdinti ir apsiginti“, – džiaugiasi gydytoja ir tuo, kad sukauptos žinios neguli stalčiuje, bet sklinda tarp kolegų.

Neseniai darbą teko pristatyti Moters ir vaiko klinikos Vaikų ligų profilyje dirbantiems pediatrams. To pageidavo medikai ir Moters ir vaiko klinikos Vaikų ligų koordinatorė dr. Margarita Valūnienė. „Pediatrai šiuos pacientus irgi mato. Svarbu jiems žinoti, kokios yra naujienos, kokios išvados atliktos“, – paaiškina gydytoja.

Pediatrams ši tema svarbi, gal-

■ Chirurgė dr. Idilė Vansevičienė neslepia džiaugsmo, atlikusi darbą, dėl kurio medikams bus lengviau suprasti, kuo ligos skiriasi kliniškai ir kokius rodiklius naudoti, kad skirtingas ligas atskirtų ir diagnozuotų teisingai.

Z. Katkienės nuotr.

■ Turkijoje vykusioje Europos vaikų chirurgijos asociacijos konferencijoje chirurgė dr. I. Vansevičienė pristatė neseniai apsigintą mokslinę disertaciją.

I. Vansevičienės nuotr.

vojant apie gydymo strategijos pasirinkimą, įtarus daugiasisteminio uždegiminio atsako sindromą – ligą, kurią dažniau gydo pediatrai. Ši liga kliniškai pasireiškia labai panašiai kaip ūminis apendicitas. Moksliniame darbe aprašyti požymiai, padedantys įtarti šią ligą. Ji buvo labai aktuali COVID-19 pandemijos metu. „Dabar COVID-19 infekcijos atvejų vėl daugėja, tad gali būti, kad ir ši liga grįš“, – pastebi medikė ir neslepia džiaugsmo, atlikusi darbą, dėl kurio medikams bus lengviau suprasti, kuo ligos skiriasi kliniškai ir kokius rodiklius naudoti, kad jas atskirtų ir diagnozuotų teisingai.

Mokslinis darbas yra prieinamas medikų visuomenei. Kaip ir vi-

sos mokslinės disertacijos, apgintos Lietuvoje, yra Martyno Mažvydo bibliotekoje. Taip pat saugoma Lietuvos Sveikatos mokslų universiteto bibliotekos archyve – straipsnis prieinamas internetu. Po du straipsnius publikuota tarptautiniame žurnale „Medicina“ bei „Bendrosios praktikos gydytojas“ žurnale.

Gydytojai teko mokslinį darbą pristatyti ir konferencijose, kuriose sulaukė didelio kolegų susidomėjimo. Pranešimai buvo pristatyti kasmetėje Lietuvos vaikų gydytojų chirurgų konferencijoje, Tarptautinėje konferencijoje Rygoje, Lietuvos pediatrų konferencijoje, Europos vaikų chirurgijos asociacijos konferencijoje Turkijoje.

Romoje vyko penktasis jungtinis Europos neonatologų asociacijų kongresas

Rugsėjo 19–23 d. Italijoje, Romoje, vyko penktasis jungtinis Europos neonatologų asociacijų kongresas JENS 2023.

Tai keleto draugijų renginys, jungiantis gydytojus, slaugytojus, socialinius darbuotojus ir tėvų organizacijas. Viena iš organizuojančių institucijų – Europos pediatrijos tyrimų draugija (ESPR), kuri nuo 1958 m. pirmąją pediatrijos naujovių srityje. Prie renginio organizavo prisidėjo ir Europos naujagimių priežiūros fondas (EFCNI) – pirmoji organizacija Europoje, atstovaujanti neišnešiotų naujagimių bei jų šeimų interesams. Fondas vienija tėvus, įvairių sričių sveikatos priežiūros specialistus ir mokslininkus, kurių bendras tikslas – pagerinti ilgalaikę neišnešiotų naujagimių sveikatą. Taip pat – Europos neonatologų ir perinatalinės medicinos draugijų sąjunga (UENPS), kurios misija – gerinti Europos šalių neonatologijos ir perinatalinės medicinos sveikatos priežiūrą rengiant rekomendacijas, gaires, mokant sveikatos priežiūros paslaugų specialistus.

Konferencijos metu buvo paliestos tiek socialinės ir etinės, tiek medicininės problemos, kalbėta apie iššūkius neonatologijoje karo metu, pristatyti naujausi moksliniai tyrimai.

Konferencijoje dalyvavo gausus būrys LSMUL Kauno klinikų Neonatologijos klinikos gydytojų: Neonatologijos klinikos vadovė prof. dr. Rasa Tamelienė, Naujagimių ligų skyriaus vadovė prof. dr. D. Stonienė, Naujagimių intensyvios terapijos skyriaus vadovė dr. Ilona Aldauskienė, gydytojos neonatologės Regina Vidmantė ir Kristina Štuikienė bei gydytojos-rezidentės Gabija Gaidamavičienė, Ieva Dijokienė, Elvina Bardzilauskienė ir Erika Žekaitė-Vaišnienė. Jos pristatė keturis stendinius pranešimus: K. Štuikienė parengė pranešimą „Effect of patent ductus arteriosus to electrocortical activity of premature infants“ (liet. – Atviro arterinio latako įtaka neiš-

nešiotų naujagimio galvos smegenų bioelektriniams aktyvumui). Bendraautorai – Regina Vidmantė, Ilona Aldauskienė, Kastytis Šmigelskas, Rasa Tamelienė.

G. Gaidamavičienė pristatė retą atvejį „Neonatal diabetes: case report of a 2-day-old presenting with hyperglycaemia due to KCNJ11 gene mutation“ (liet. – Naujagimių diabetas: klinikinis KCNJ11 mutacijos atvejis), kurį rengė kartu su Rasa Traberg, Ilona Aldauskiene, Giedre Mockevičiene ir Elisa De Franco (Exeter universitetas, Didžioji Britanija).

I. Dijokienė dalijosi aktualijomis: „Factors influencing breastfeeding rates during the first year of life among late preterm infants“ (liet. – Veiksniai, darantys įtaką vėlyvų neišnešiotų naujagimių žindymui pirmaisiais gyvenimo metais). Bendraautorai: Elvina Bardzilauskienė, Ieva Kovalenka, Raminta Žemaitienė, Dalia Stonienė.

E. Žekaitė-Vaišnienė parengė atvejo pristatymą „Massive fetomaternal transfusion: case report“ (liet. – Masyvi fetomaterninė transfuzija: atvejo pristatymas). Bendraautorai: Vaida Aleksejūnė, Ilona Aldauskienė ir Rasa Tamelienė.

Jaunosios gydytojos rezidentės dalyvavo naujagimių gaivinimo kursuose, kur gilino savo teorines ir praktines žinias apie specializuotą pagalbą gaivinant naujagimius.

Čia jos susitiko ir bendravo su gydytojais, mokslininkais iš kitų pasaulio šalių, sėmėsi patirties ir įkvėpimo ateities darbams.

Romoje gydytojas neonatologas džiugino ne tik įdomūs ir naudingi pranešimai apie naujagimių priežiūrą, mitybą, naujovės mikrobiotos tyrimų srityje ir pristatyta dirbtinio intelekto svarba diagnozuojant ligas, bet ir puikus oras besigėrįnt Romos miesto dvasia.

PRO MEMORIA

PROF. HABIL. DR. KONSTANCIJA JANKAUSKIENĖ (1942 07 18–2023 10 27)

„Tai nuo tavęs čia taip šviesu,
Nuo žodžio šitaip pasakyto.
Nuo pagalvojimo balsu:
turbūt ne dėl savęs esu –
Esu turbūt dėl ko nors kito.“

(Just. Marcinkevičius)

Anapilin iškeliavo šviesi asmenybė – profesorė, habilituota biomedicinos mokslų daktarė Konstancija Jankauskienė.

Profesorė Konstancija Jankauskienė gimė 1942 m. liepos 18 d. Žiogaičių k., Mažeikių r.

1968 m. baigė Kauno medicinos institutą. 1973–1975 m. dirbo Kauno akademinėse klinikose (šiuo metu LSMU ligoninė Kauno klinikos), nuo 1975 m. – Kauno medicinos instituto Kardiologijos institute. Mokslinio darbo sritis – širdies vainikinių kraujagyslių ateroskleroziniai pokyčiai. 1974 m. ap-

gynė mokslų daktaro disertaciją. 1975–2005 m. dalyvavo kuriant sergančių išemine širdies liga duomenų banką. 1993–1996 m. dalyvavo Pasaulinės sveikatos organizacijos koordinuojamame sveikų miestų projekte. 2003 m. apgynė habilituoto daktaro disertaciją „Sergamumo kai kuriomis neinfekcinėmis ligomis ir rizikos veiksnių įvertinimas bei išgyvenamumo prognozė“.

Profesorė buvo ne tik mokslininkė, bet ir didžiąją gyvenimo dalį paskyrė studentams mokyti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Medicinos fakulteto Patologinės anatomijos klinikoje ir Fiziologijos ir farmakologijos institute. Dėstymas profesorei niekada nebuvo darbas, tai buvo jos mėgstamas užsiėmimas ir gyvenimo būdas.

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

LSMU MA VSF SVEIKATOS VADYBOS KATEDRA
LIETUVOS VISUOMENĖS SVEIKATOS ASOCIACIJA
LIETUVOS GYDYTOJŲ VADOVŲ SĄJUNGA

NACIONALINIS SVEIKATOS VADYBOS FORUMAS

2023 m. lapkričio 30 d.

Forumas vyks Visuomenės sveikatos fakultete, Tilžės g. 18, 110 auditorijoje

Konferencijos dalyvio mokestis 30 Eur
LSMU VSF bendruomenės nariams – 15 Eur
Dalyviams bus išduodami 5 val. trukmės elektroniniai pažymėjimai

Registracija į konferenciją būtina iki lapkričio 27 d.
El. paštas pasiteiravimui: nsvf@lsmu.lt

Lietuva pastaraisiais metais susiduria su neeiliniais iššūkiais sveikatai ir jos priežiūrai. Sparčiai kintanti aplinka reikalauja naujų gebėjimų bei sprendimų, numatant įvairias rizikas. Įtempta geopolitinė situacija, ekonominė krizė turi tiesiogines įtakos visoms šalies struktūroms bei verčia susirūpinti sveikatos sistemos atsparumo užtikrinimu, jos kokybės valdymu, ištekliais, ekstremalių situacijų valdymu. Kompleksinė sveikatos sistemos reforma paliečia visus sistemos dalyvius ir kelia daug klausimų.

Šių metų lapkričio mėn. 30 d. susitikime Nacionaliniame sveikatos vadybos forume, kur aptarsime pagrindinius sveikatos vadybos iššūkius Lietuvoje ir kartu ieškosime sprendimo būdų.

Prof. Ramunė Kalėdienė
LSMU Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos vadybos katedros vedėja
Lietuvos visuomenės sveikatos asociacijos prezidentė

Niujorko mokslininkų vizitas Slaugos klinikoje

Slaugos klinikai ruduo intensyvus ne tik dėl naujos mokslo metų pradžios, bet ir dėl gausių tarptautinių partnerių vizitų. Rugsėjo pabaigoje–spalio pradžioje Lietuvoje lankėsi Niujorko universiteto mokslininkės – profesorės Bei Wu ir Allison Squires.

■ Su Niujorko universiteto Slaugos mokyklos profesore bei Slaugos ir akušerijos tyrimų pasaulinio konsorciumo direktore ir pagrindine tyrėja prof. Allison Squires.

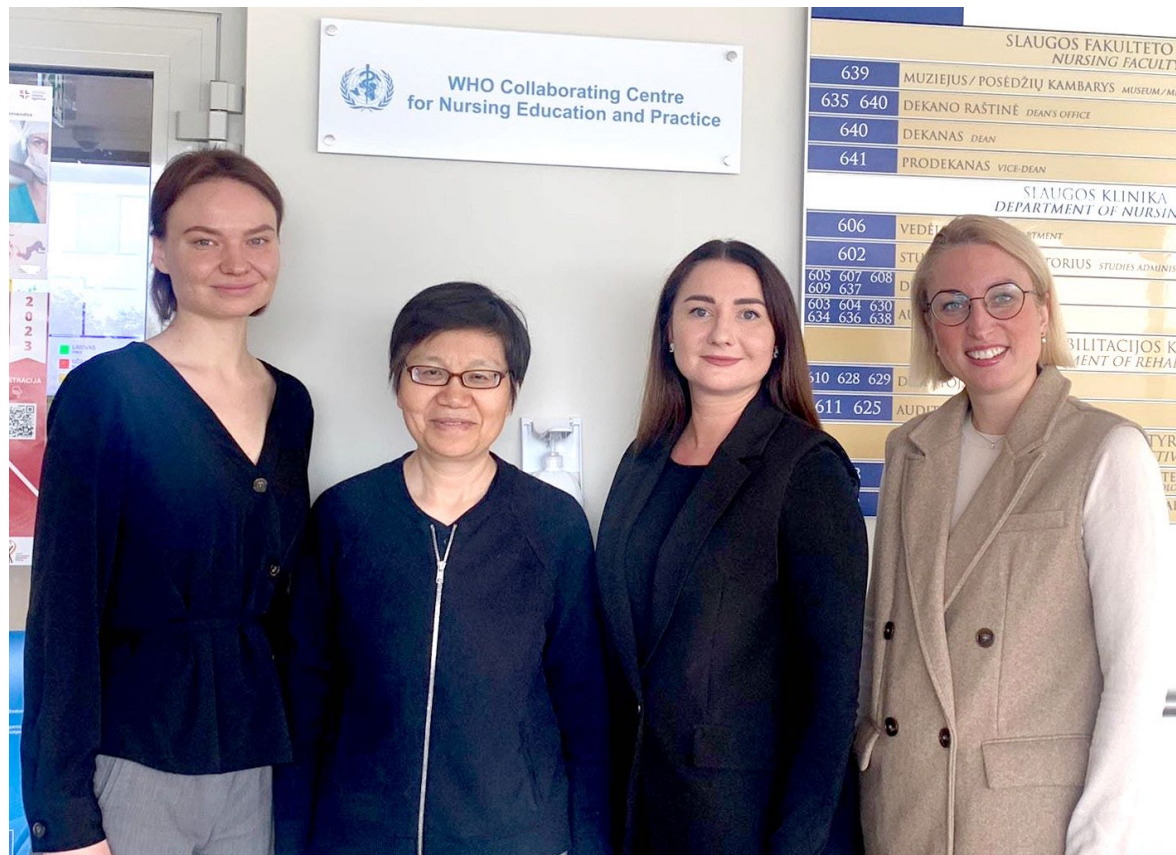
Prof. Aurelija Blaževičienė
Slaugos klinikos vadovė

Prof. Bei WU yra Global Health skyriaus dekanė ir slaugos tyrimų padalinio prodekanė. Ji yra viena iš Aging Incubator direktorių, gerai žinoma geriatrijos mokslininkų pasaulyje. Profesorės vizitas buvo dotuojamas Švietimo mainų paramos fondo.

Spartus visuomenės senėjimas daro didelį poveikį visoms gyvenimo sritims, todėl turime ieškoti naujų metodų ir užtikrinti, kad mūsų sveikatos priežiūros sistema, naujai rengiami sveikatos priežiūros specialistai gebėtų įveikti ir valdyti kylančius iššūkius valstybėje: nuo dvejopos ekologinės ir skaitmeninės pertvarkos iki naujų darbo formų ir pandemijos keliamos grėsmės. Prof. Bei Wu yra labai įsigilinusį į senėjančios visuomenės problemas. Jos tyrinėjimų sritis – nuo

sveiko senėjimo sampratos įgyvendinimo bendruomenėse iki specifinių klausimų, pvz., asmens, sergančio demencija, orientuota priežiūra namuose; suaugusiųjų dienos paslaugų centrų ir pirminės sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų komunikacijos darbo eigos analizė; socialinio kapitalo išnaudojimas ir didinimas sprendžiant senėjančios visuomenės problemas ir taip prisidedant prie „sidabrinės ekonomikos“ plėtojimo.

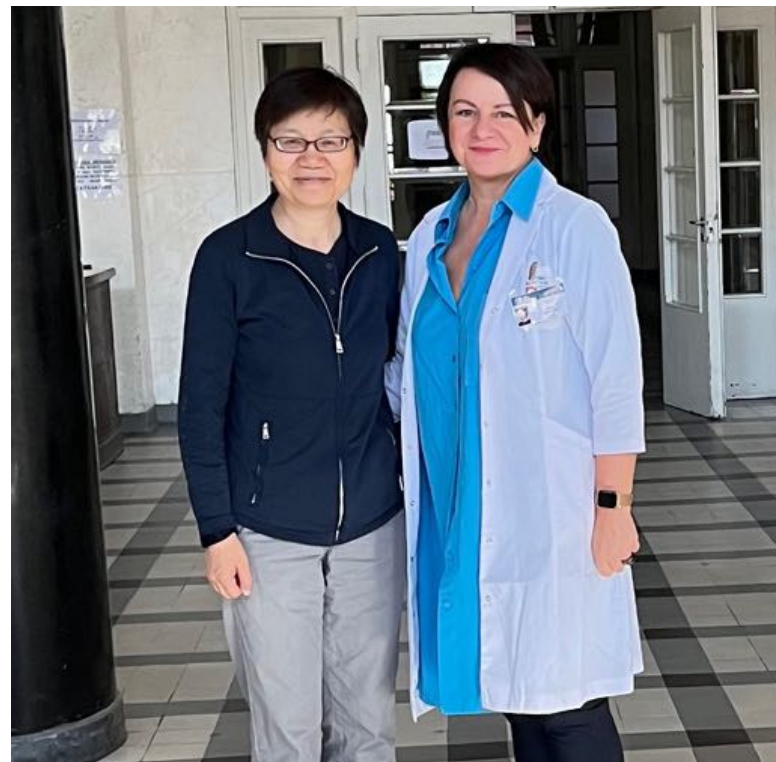
Profesorė būsime išplėtinės slaugos praktikos slaugytojams pristatė, su kokiais iššūkiais susiduria išplėtinės praktikos slaugytojai geriatrijoje, kokie naujausi moksliniai tyrimai vykdomi šioje srityje. Būsime išplėtinės praktikos slaugytojai galėjo išgirsti iš praktikujančios išplėtinės praktikos slaugytojos atsakymus į jiems rūpimus klausimus. Prof. Bei Wu yra patyrusi mokslininkė, naudojanti antrinius

atvirus duomenis moksliniams tyrimams, tai Lietuvoje yra labai nauja ir mažai arba visiškai neišnaudojama vykdant mokslinius tyrimus.

Profesorė paskaitų ir seminarų metu supažindino tiek magistrantus, tiek Slaugos fakulteto mokslininkus su antrinių duomenų panaudojimu moksliniuose tyrimuose. Tai labai svarbus aspektas atliekant mokslinius tyrimus tiek jauniems, tiek patyrusiems tyrėjams. Slaugos klinikos ir fakulteto mokslininkai dar tik pradeda domėtis ir mokytis, kaip būtų galima panaudoti antrinius duomenis. Todėl profesorės paskaitos ir seminarai šia tema buvo labai vertingi. Kauno klinikoje su Slaugos koordinavimo tarnybos komanda profesorė aptarė sveikatos priežiūros sistemos, ypač slaugytojų darbo organizavimą. Vykto aktyvi mokslinė diskusija su Slaugos klinikos doktorantais aptariant jų tyrimų temas. Profesorė jauniems mokslininkams pateikė labai naudingų įžvalgų.

Profesorė Allison Squires yra Niujorko universiteto Slaugos mokyklos profesorė bei Slaugos ir akušerijos tyrimų pasaulinio konsorciumo direktorė ir pagrindinė tyrėja (www.gcnms.org). Šiam konsorciui priklauso ir Slaugos klinika. Vienas iš jo tikslų – įvertinti, kaip COVID 19 pandemija paveikė įvairių šalių slaugytojų ir akušerių darbą, jų profesinę ir asmeninę gerovę tiek trumpalaikėje, tiek ilgalaikėje perspektyvoje.

■ Su Global Health skyriaus dekanė ir slaugos tyrimų padalinio prodekanė prof. Bei WU.

Slaugos klinikos nuotr.

Šiuo metu jau surinkti duomenys iš 38 šalių ir pirmajame apklausos etape dalyvavo 2300 respondentų. Su profesore buvo aptartas tolesnis mokslinis bendradarbiavimas bei tyrimų kryptys, kurios atitiktų tiek Nacionalinio Slaugos tyrimų instituto (NINR) strateginiame plane 2022–2026 m. m. numatytas, tiek Slaugos klinikos vystomas mokslo tematikas.

Profesorė Allison Squires planuoja atvykti pavasario semestrą skaityti paskaitų ir seminarų ciklą magistrantams, doktorantams bei Slaugos fakulteto bendruomenei apie slaugos mokslinius tyrimus, jų teorinį pagrindimą ir įgyvendinimo/diegties) slaugoje, kas yra nauja renkant tyrimo dizainą.

avevita REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyas skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Andrius MACAS, Medicinos fakulteto dekanas
Vita RIŠKEVIČIENĖ, Veterinarijos fakulteto dekanė
Rolandas STANKEVIČIUS, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanas
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

RĖMĖJAS:

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

**LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos
ir rinkodaros skyrius:**

Saulius TVIRBUTAS, Jūratė KUZMICKAITĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinės leidybos
skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai,
mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128

Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 395806, vt. 5133

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:

Austė ALEKSANDRAVIČIŪTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Jovita GUDELEVIČIŪTĖ

Kauno klinikose – neeilinis projektas

Dar viena Kauno klinikų Neonatologijos klinikos erdvė – Naujagimių intensyviosios terapijos skyriaus koridorius, virto jaukia, skleidžiančia šilumą vieta. Čia ant sienos nutapyta prasminga šeimos iliustracija siekiama atnešti namų jaukumo ten, kur jo itin trūksta sergančių naujagimių šeimoms. „Bene labiausiai tėveliai, stacionare slaugantys savo sergančius naujagimius, ilgisi namų. Ieškojome būdų, kaip sukurti jaukumą, perteikti rūpestį ir pamatines vertybes. Tam pasirinkome animuotą šeimos iliustraciją, kurios centre – kūdikis, apsuptas šeimos meilės“, – mintimis dalijasi asociacijos „Padedu augti“ vadovė Inga Laukytė-Budrienė.

siškai jaukią aplinką tėveliams bei klinikos personalui. „Norime atkreipti dėmesį, kad svarbiausia ne vieta, o buvimas kartu. Iš savo asmeninės patirties suprantame, koks yra sudėtingas buvimas Naujagimių intensyviosios terapijos skyriuje, todėl linkime tikėti – tai yra laikina“, – sako asociacijos „Padedu augti“ vadovė.

Tokių erdvių trūksta ir reikia daugiau

Naujagimių intensyviosios terapijos skyriaus gydytoja neonatologė dr. Rasa Brinkis neslėpė džiaugsmo įvykusiais pokyčiais. „Ligoninė – vieta, kur ir pacientai, ir personalas patiria stresą. Kai kuriuose skyriuose, ypač intensyviosios terapijos, streso yra labai daug. Vienodos spalvos sienos sukuria šaltą ir bejausmį institucijos veidą, o spalvos ir vaizdai, atspindintys teigiamas mūsų emocijas, ramina, sukuria jaukumo ir šilumos įspūdį“, – sako medikė.

Dr. R. Brinkis priduria, kad skyriuje pacientai gydomi ilgai, jų mamos čia praleidžia savaites ir net mėnesius. „Jei einant pro šalį jų akys matys medžius, gėles, paukšte-

lius ir apkabinimus, teigiamų emocijų tikrai padaugės, – viliasi gydytoja neonatologė. – Mūsų skyriaus personalas džiaugiasi nauja freska, kurios vasariškos spalvos nustelbia pilkus rudens vaizdus už lango ir suteikia šviesos ir jaukumo.“

Neeilinis tapybos projektas

Projektui įgyvendinti tapytoja Aistė Bartusevičė skyrė 5 darbo dienas. Projektas neeilinis savo dydžiu – sienos ilgis yra kiek daugiau nei 9 metrai, todėl reikėjo ieškoti būdų, padėsiančių gražiai išpildyti viziją. Tapybos metu atsirado ir naujų, neplanuotų elementų – papildomai nutapyti nameliai tarsi iliustruoja, kad namai yra ten, kur yra visa šeima. Jie gali simbolizuoti ir ateinančią laimingą dieną, kai šeima su mažyliu galės vykti namo.

„Prisidėdama prie šio projekto jaučiu didelę prasmę, nes jis turi ilgą išliekamąją vertę, – atvirauja tapytoja A. Bartusevičė. – Šeimoms, moterims, gyvenančioms palatose pakankamai ilgą laiką, emocijų kreivė labai svyruoja. Spalvos, simboliai, kuriuos nutapiau ant sienos,

suteikia gyvybės ligoninės sienoms. Potėpiai ir formos įvairūs, didesnės formos persipina su plonomis linijomis. Gėlės ir jų atvaizdai – puikus meditacijos objektas, teikiantis ramybę, pagūdą, poilsį.“

Dar daugiau gerovės projektų

Asociacija „Padedu augti“ šiemet mini savo 10 metų veiklos jubiliejų. Šia proga iki Naujųjų metų siekia įgyvendinti net 10 naujagimių šeimoms ir ligoninėms skirtų gerovės projektų. Kauno klinikas jau pasiekė parama – medicininė įranga – pieno šildymo/atšildymo prietaisai, padedantys užtikrinti, kad kūdikiai gautų naudingą pieną, krėsiai, skirti tėvams kengūros metodu taikyti. Ypatingas dėmesys skiriamas ir neišnešiotų naujagimių mamoms – organizuojamos įvairios edukacijos ir atpalaiduojantys užsiėmimai.

Asociacija plėtoja neatlygintų paslaugų prieinamumą – neišnešiotų kūdikių šeimoms pradėtos teikti skubios konsultacijos specialiuoju telefonu +370 699 80008.

Asociacijos „Padedu augti“ inf.

Projektą įgyvendinti paskatino teigiami atsiliepimai

Įgyvendinti šį tapybos projektą paskatino šeimų ir klinikos darbuotojų teigiami atsiliepimai, kai 2022 metų vasarą po rekonstrukcijos duris atvėrusiame šeimos kambaryje pagrindiniu erdvės akcentu tapo meškinų iliustracija iš asociacijos išleistos Tomo Dirgėlos ir Eidvilės knygos „Ketvirtadienį: knyga broliams ir sesėms“.

Šeimos kambaryje jaučiai laiką leidžia ir naujagimių tėvų artimieji, dažnai atvykę iš tolimų Lietuvos miestų. Meno kūrinys ant sienos tapo mėgstamas ir Kauno kliniko-

se viešinių garbingų svečių, viena jų – pirmoji šalies ponė Diana Nausėdienė, įsiamžinusi prie nutapytos sienos.

Namų aplinką primenančios erdvės šeimoms padeda greičiau adaptuotis ligoninėje, o stacionare praleidžiamas ilgas laikas tampa lengviau pakeliamas, nebe toks bauginantis. Dažnu atveju naujagimius slaugančios šeimos ligoninę vadina savo antraisiais namais, nes čia keletą mėnesių slaugant vaikutį tarsi apsigyvenama. Šių metų kovo mėnesį Kauno klinikose įkūrus pirmąsias šeimos-naujagimių intensyviosios terapijos palatas, atsirado dar didesnis poreikis sukurti visapu-

Psichologės eksperimentas: įsigyti psichotropinių medžiagų moksleiviui – vos keli mygtukų paspaudimai?

Neseniai nuvilnijus istorijai apie jaunuolį, prekiavusį psichotropinėmis medžiagomis nepilnamečiams, su vaikų ir paauglių priklausomybėmis daugiausia dirbanti psichikos sveikatos centro „Neuromeda“ medicinos psichologė Simona Cimbalistaitė atliko eksperimentą, ar paaugliams lengva įsigyti psichotropinių medžiagų. Eksperimentą ji atliko internetu ir buvo šokiruota: deja, tam pakanka kelių mygtukų paspaudimų.

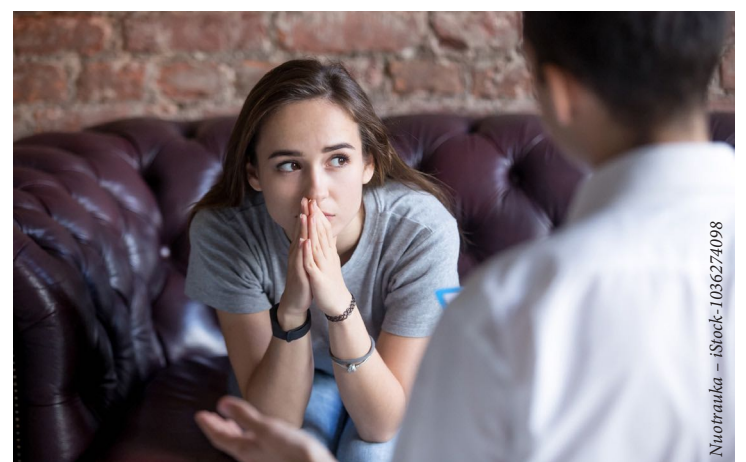
Papasakokite plačiau apie eksperimentą: kaip kilo mintis jį atlikti, kaip viskas vyko?

Mano eksperimentas neatsirado šiaip sau. Domėtis narkotinių medžiagų prieinamumu mane pastūmėjo mano darbo specifika. Šiuo metu

daugiausia dirbu su vaikų ir paauglių priklausomybėmis, tad ne išimtis, jog turiu domėtis. Tarkime, narkotinių medžiagų prieinamumu, paplitimu įvairiose amžiaus grupėse, rūšimis, veikimo mechanizmu ir t. t. Vis dažniau girdžiu iš vaikų „taigi juk taip

lengva įsigyti narkotikų“. Taip vedina profesinio intereso pati pradėjau domėtis, kokiais būdais jie yra taip „lengvai“ gaunami.

»9

Doc. dr. R. Vimantaitė: „Slaugytojas – savarankiškas sveikatos priežiūros specialistas“

Nuo šių metų spalio 12-osios Kauno klinikų Slaugos koordinavimo tarnybos vadovės pareigas pradeda eiti doc. dr. Renata Vimantaitė. „Į šias pareigas ateinu žinodama, kad manęs laukia sunkus darbas, kupinas iššūkių, bet taip pat džiaugiuosi galėdama prisijungti prie labai stiprios komandos, užsibrėžusios aiškius, kilnius tikslus, siekiančios kurti reikšmingus pokyčius mūsų ligoninėje bei Lietuvos sveikatos apsaugos sistemoje“, – teigia R. Vimantaitė.

Kokie Jūsų, kaip naujosios Slaugos koordinavimo tarnybos vadovės, tikslai?

Vienas iš tikslų – plėsti inovatyvią, moksliniais tyrimais grįstą klinikinę slaugos praktiką, orientuotą į pacientų poreikius, pacientų saugumą, nuolat gerinti slaugos paslaugų kokybę. Antras – pritraukti ir išlaikyti motyvuotus kvalifikuotus slaugos specialistus: gerinti darbo aplinką, darbo sąlygas, stiprinti organizacinę kultūrą, skatinti nuolatinį slaugos specialistų tobulėjimą, vystyti mokslinę veiklą, tai yra kurti patrauklias darbo vietas. Mano manymu, nepaprastai svarbi veiklos kryptis yra stiprinti slaugos specialistų vaidmenį tiek visuomenėje, tiek ligoninėje. Plėsti slaugos specialistų kompetencijas, suteikti galimybę atlikti dau-

giau paslaugų savarankiškai, formuoti pasitikėjimu, kritiniu mąstymu, lyderyste grįstą slaugos specialistų bendruomenę.

Kokius pokyčius diegsite?

Siekiant motyvuoti slaugos specialistus nuolat tobulėti, plėsti kompetencijas, reikalinga darbo vietų diferenciacija pagal slaugos specialistų išsilavinimą, įgytas kompetencijas, tai yra pakopinių kompetencijų modelio diegimas ligoninėje. Norisi sukurti inovatyvias slaugytojų darbo vietas, kuriose būtų naudojamos išmaniosios technologijos, lengvinančios slaugytojų darbą, padedančios gerinti atliekamų paslaugų kokybę, sumažinančios žmogiškųjų klaidų skaičių. Būtina tęsti jau

pradėtą elektroninės slaugos dokumentacijos diegimą Kauno klinikose.

Ką visuomenė turėtų žinoti apie slaugą?

Slaugytojo profesija – viena seniausių pasaulyje, tačiau slauga kaip mokslas yra pakankamai jaunas ir gana sparčiai evoliucionuojantis. Galime pasidžiaugti, kad šiuolaikiniai slaugytojai yra ne tik kvalifikuoti savo srities specialistai, bet ir puikūs mokslininkai, tyrėjai, rengiantys konferencijas, skaitantys pranešimus, rašantys mokslinius straipsnius, gebantys valdyti išmaniąsias technologijas, taikyti jas praktinėje veikloje. Slaugytojas yra visavertis komandos, teikiančios sveikatos priežiūros paslaugas, narys.

Kauno klinikų inf.

■ Naujoji Kauno klinikų Slaugos koordinavimo tarnybos vadovė doc. dr. Renata Vimantaitė.

Moterys, sergančios endometrioze, gali tapti mamomis

Endometrioze – lėtinė, uždegiminė liga, kurios metu į gimdos gleivinę panašus audinys išplinta už gimdos ertmės ribų, sukeldamas tam tikrus simptomus, kurie vargina moterį ir kenkia jos gyvenimo kokybei. Visame pasaulyje šia liga serga apie 176 mln. reprodukcinio amžiaus moterų. „Lietuvoje tikslus sergančių moterų skaičius nėra nustatytas, tačiau jis galėtų svyruoti tarp 60–90 tūkstančių“, – sako Povilas Jukna, Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos gydytojas akušeris ginekologas. Apie endometriozę, ligos simptomus ir gydymo galimybes kalbamės su P. Jukna.

Kokie yra pagrindiniai ligos simptomai?

8 iš 10 endometrioze sergančių moterų jaučia ligos simptomus. Simptomai būna susiję su lėtiniu dubens skausmu, skausmingomis, gausiomis mėnesinėmis, skausmingais lytiniais santykiais ir šlapinimusi, tuštinimusi, su mėnesinėmis nesusijusiu kraujavimu bei kraujavimu po lytinių santykių.

Kaip diagnozuojama endometrioze?

Endometrioze gali būti diagnozuojama ginekologinių operacijų metu, kai pašalinamas pažeistas endometrioze audinys ar organas bei paimama biopsija ir ištiriama gydytojų patologų. Taip pat laparoskopijos metu, kai paimamas audinio gabalėlis iš kiaušidės, pilvaplėvės ar kitų organų, tačiau tam tikros biopsijos, pavyzdžiui, gimdos kaklelio ar makšties gali būti paimtos ir ambulatoriškai, paprasto vizito pas ginekologą metu. Kadangi ne kiekvienai moteriai gyvenime prireikia atlikti operacijas, tad diagnostiką pradedame nuo tikslios anamnezės surinkimo, apžiūros jį ant ginekologinės kėdės, atliekame ultragarsinio ar magnetinio rezonanso tyrimą, tačiau šie būdai – tik pagalbiniai metodai. Tikimasi, kad ateityje pavyks diagnozuoti šią ligą ne operacijos metu, o atlikus kraujo, šlapimo ar seilių tyrimus.

Kaip reaguoja moteris sužinojusi, kad jai diagnozuota endometrioze?

Yra žinoma, kad nuo simptomų pradžios iki ligos diagnozės gali praeiti net 6–10 metų, moteriai tenka apsilankyti ne pas vieną gydytoją specialistą. Tad moteris, ilgai jaučianti simptomus, suprastėjusią gyvenimo kokybę, išgirdusi diagnozę gali justsi palengvėjimą. Kitais atvejais moteris nusimena, nes ši liga vis dar apipinta mitais, kuriuos jos žino ir jais tik. Gydytojų tikslas – suteikti kuo daugiau informacijos, paaiškinti, kas laukia, kaip galime jai padėti, paneigti mitus ir atsakyti į visus kilius klausimus.

Koks yra taikomas gydymas?

Dažniausiai skiriamos sudėtinės kontraceptinės tabletės arba tik progestino tabletės, tačiau yra kitų alternatyvų, pavyzdžiui, GnRh antagonistų ar GnRh agonistų, aromatinių, antiprogestagenų skyrimas. Jeigu gydymas vaistais nepadeda ar moteris turi padidėjusią vėžio riziką, atliekama operacija. Vienos operacijos būna lengvesnės, kurių metu užtenka pašalinti esančią endometrioze cistą, kitais, labai retais atvejais, jei endometrioze giliai išplitusi šlapimo pūslelėje, storojoje žarnoje, kreipiamės pagalbos į gydytojus urologus, chirurgus.

■ Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos gydytojas akušeris ginekologas Povilas Jukna.

Kokios gali būti endometrioze komplikacijos?

Komplikacijos dažniausiai susijusios su simptomais – tuštinimusi, šlapinimusi sutrikimais, apie 15 proc. moterų, sergančių endometrioze, dėl suprastėjusios gyvenimo kokybės suseraga ir depresija. Taip pat šiek tiek padidėja kiaušidžių, krūtų ir skydliaukės vėžio rizika. Endometrioze yra susijusi ir su nevaisingumu – iki 50 proc. moterų, sergančių šia liga, susiduria su vaisingumo sutrikimais. Dėl gerėjančių technologijų, platesnių gydytojų specialistų žinių apie vaisingumą Kauno klinikų Reprodukcinės medicinos centre dirbantys specialistai moterims gali padėti. Rezultatai – džiuginantys, tad drąsiai galime teigti, kad šiais laikais moterys, sergančios endometrioze, gali tapti mamomis.

Kauno klinikų inf.

Psichologės eksperimentas: įsigyti psichotropinių medžiagų moksleiviui – vos keli mygtukų paspaudimai?

7» Tiesą sakant, vaikai patys man ir papasakojo apie platformą viename socialinių tinklų ir nurodė grupės pavadinimą, kurioje kelių mygtukų paspaudimu gali būti gaunamos narkotinės medžiagos, antidepresantų grupės vaistai. Smalsumo vedima pabandžiau atlikti veiksmus, jog įsitikinčiau lengvu narkotinių medžiagų pasiekiamumu, ir iš tikrųjų buvau šokiruota. Viskas labai paprasta: paspaudus kelis mygtukus atsiranda nemažas sąrašas narkotinių medžiagų su nurodytu kiekiu gramais, taip pat kaina.

Pasirinkus norimą narkotinę medžiagą yra nuosekliai prašoma atlikti tolimesnius veiksmus, tokius kaip adreso arba rajono nurodymas, atsiskaitymas. Kadangi pati šių medžiagų nesiekiu įsigyti ir tolimesnių veiksmų neatlikau, pasiteiravau vaikų, kaip atrodo prekės atsiėmimas. Asmenys, kurie vyksta perduoti narkotinių medžiagų, atsiunčia filmuotą vaizdo medžiagą, kurioje matyti 360 laipsnių vaizdas, apytikslė lokacija, galimai su kažkokia užuomina, kur ieškoti pirkinio. Teko girdėti, kad informacija vėliau ištrinama, tačiau šios informacijos negaliu patvirtinti arba paneigti.

Buvau nustebusi, kad taip lengvai yra gaunami narkotikai – kokios 5 minutės ir viskas. Mano žiniomis, policija jau tikrina šį narkotinių medžiagų tiekimo kanalą, tad belieka tikėtis, jog ši veikla bus kuo greičiau nutraukta.

Ar esate daugiau atlikusi panašių eksperimentų?

Ne, tikrai nesu atlikusi nieko panašaus, šis buvo pirmas ir, kol kas, paskutinis. Buvo labai įdomu ir netgi sakyčiau neįprastu – galvojau, kad iš šono tik kas nors nepamatytų, jog psichologė internetu narkotines medžiagas apžiūrėja.

Kaip vertinate neseniai nuskambėjusią istoriją, kai jaunas vaikinys prekiaavo psichotropinėmis medžiagomis nepilnamečiams tiesiog kioskelyje?

Labai gaila, kad toks jaunas žmogus pri-

■ Psichikos sveikatos centro „Neuromeda“ medicinos psichologė Simona Cimbališaitė.

ėmė netinkamus sprendimus, dėl kurių dabar gresia baisios pasekmės. Kaip specialistė labai noriu tikėti, jog nors vienas vaikas ar paauglys, pamatęs tokias pasekmes, tokią istoriją, susimąstys apie savo veiksmus tinkamu laiku ir pasidarys tam tikras išvadas dėl savo elgesio, sustos ir paprašys pagalbos.

Sakykite iš profesinės pusės, ar prieinamumas lemia ir kiek lemia, kad paaugliai ryžtasi pabandyti psichotropinių medžiagų?

Manau, kad prieinamumas tikrai lemia psichotropinių medžiagų pabandymo tikimybę. Galbūt galima išvesti metaforą su baigiamaisiais mokyklos egzaminų rezultatais. Gavus puikius rezultatus didėja tikimybė, jog turint aukštą konkursinį balą bus pasiekiamas norima studijuoti studijų kryptis. Tačiau tai, ką norime pasirinkti, nulemia labai daug ir kitų dalykų – asmenybės savybės, interesai, gabumai, kitų žmonių įtaka ir kita.

Prieinamumas atveria galimybes pasirinkti, kaip elgtis toliau. Na, o tokie veiksniai

kaip tėvų auklėjimas, jau minėtos asmeninės savybės, psichologiniai sunkumai, socialinė įtaka, ankstesnė patirtis besielgiant rizikingai lemia, ką man daryti su prieinamumu ir kaip aš pasielsiu tai žinodamas.

Sakyčiau, jog minėti pastarieji faktoriai atlieka labai svarbų vaidmenį tam, jog paaugliai ryžtųsi pabandyti psichotropinių medžiagų arba atsisipirtų.

Kiek iš tiesų lemia tėvų auklėjimas, kiek – mokyklos aplinka? Juk kai kurie jaunuoliai ir labai prieinamoje aplinkoje nebando ar bent jau nevartoja, o kiti patys eina kryžiaus kelius, kad gautų.

Tėvų auklėjimas turbūt yra pamatas, kuris padeda formuoti vaiko charakteriui, asmenybei. Vis tik labai panašiai galima būtų sakyti ir apie mokyklos aplinką, kurią formuoja mokytojai, kiti specialistai, klasės draugai. Kaip jau anksčiau minėjau, tai, kad jaunuoliai nevartoja, nors gali lengvai įsigyti narkotinių medžiagų, gali lemti ne vienas faktorius. Pavyzdžiui, šeimos narių formuojama nuomonė apie narkotines medžiagas, apie jų fizinę, psichologinę žalą.

Kitas svarbus psichologinis veiksnys yra aukšta paauglio savivertė, kuri nulemia didesnę psichologinį atsparumą, geresnę emocijų raišką. Labai neretai esant žemai savivertei psichotropinių medžiagų vartojimas pasirenkamas kaip emocinė išraiška, nemalonių emocijų slopinimo būdas. Svarbus ir švietimas – tinkamai pateikta medžiaga apie pavojų, poveikį sveikatai. Deja, bet asmeninė patirtis taip pat yra vienas iš dažnai pasitaikančių faktorių renkantis nevartoti psichotropinių medžiagų, tarkime, kai paauglys jau buvo apsinuodijęs. Tai gali padėti suprasti pasekmes, kurios padeda priimti sprendimą daugiau nebevartoti.

Vėlgi, tie patys faktoriai gali ir nepadėti, jeigu šeimoje itin griežtas auklėjimo stilius, nėra šviečiama apie narkotinių medžiagų žalą. Mažai palaikanti aplinka apskritai turi didelę reikšmę vartojimui, kaip ir vartojantys draugai, kurie formuoja teigiamą nuomonę apie nar-

kotines medžiagas. Tikimybę paaugliui vartoti psichotropines medžiagas didina ir priklausomybių turintys šeimos nariai. Vaikai ir paaugliai juk stebi savo tėvų elgesį – tėvų elgesys formuoja nuostatas apie normas. Faktas, kai bent vienas iš tėvų yra priklausomas nuo narkotinių ar kitų medžiagų, didina tikimybę atsirasti konfliktams, nestabilumams šeimoje, o tai savo ruožtu paaugliui sukelia emocinį diskomfortą, kurį siekiama sušvelninti pasirenkant psichotropines medžiagas.

Kokias išvadas pati pasidarėte iš šio savo eksperimento?

Pirma kilusi mintis – kodėl vaikai nebejaucia baimės jausmo? Jie drąsiai prekiauja, drąsiai patys perka, net nestabtelėdami minutei susimąstyti, ar elgiuosi teisingai, ar dėl to nepakenksiu sau, kitam. Gal labiau kilo klausimas nei išvada.

Kokią žinutę norėtumėte perduoti ir kam ji skirta – tėvams, mokytojams, o gal paaugliams?

Tiek tėvams, tiek mokytojams noriu pasakyti, kad pastebėję pasikeitusį vaiko elgesį – pasikeitusi įprastinė veikla, pažymiai, emocinė būseną, miego ir valgymo įpročiai – būtinai pasikalbėti su juo apie pasikeitimus, išreiškiant susirūpinimą. Net ir jausdami nerimą dėl pasikeitusio elgesio, aiškindamiesi, kodėl pasikeitė jo įprastas elgesys, stenkitės išlikti empatiški ir supratingi. Taip pat svarbu pasikalbėti apie taisykles, taikomas namuose, pasekmes, pasiūlyti paramą.

Jeigu nežinote, nuo ko pradėti ir kaip geriau pasielsgti, kreipkitės į specialistą, kuris gali padėti susidaryti planą, padėsiantį atpažinti ankstyvuosius vartojimo simptomus, ir tai, kaip toliau padėti savo vaikui ar mokiniui. Tinkama suaugusiųjų reakcija yra vienas svarbiausių veiksnių, lemiančių tolesnį vaiko kelią. Praradus ryšį su juo pasekmės gali būti labai liūdnos, o susikūrus – visa tai gali būti tik etapu, kuris greitai praeis.

Neuromeda.lt inf.

Odontologijos fakulteto dėstytojų ir rezidentų mokslinė-praktinė konferencija

Odontologijos fakulteto įvairių klinikų mokslininkai subūrė bendraminčių grupę, susidedančią iš prof. D. Razukevičiaus, prof. K. Lopatienės, prof. J. Narbutaitės, prof. D. Smailienės, prof. G. Žekonio, doc. N. Skučaitės, doc. G. Lodienės, doc. A. Baltrušaitytės bei prof. E. Bendoraitienės, kurios tikslas – dalytis naujausiais moksliniais pasiekimais odontologijos srityje, skleisti ir plėtoti multidisciplininį požiūrį į odontologines ligas, apžvelgti moderniausius įrodymais grįstos odontologijos prevencijos ir gydymo metodus.

Spalio 25 d. vyko antroji multidisciplininė Odontologijos fakulteto dėstytojų ir rezidentų mokslinė-praktinė konferencija „Pastoviųjų krūminių dantų ėduonies komplikacijos ir gydymo taktika“. Šioje konferencijoje pagrindinis dėmesys buvo skiriamas burnos sveikatos problemoms tarp vaikų ir paauglių, apžvelgtos moderniausios gydymo metodikos, vyko išsamios diskusijos, aptarti klinikiniai atvejai ir komandinio darbo poreikis bei galimybės.

Kiekvienos Odontologijos fa-

kulteto profilinės klinikos atstovai pristatė aktualius pranešimus šia tematika. Konferencijoje dalyvavo ne tik Odontologijos fakulteto klinikų rezidentai, bet ir šia tematika besidomintys pedagogai ir klinikų darbuotojai. Konferencijos organizatoriai pristatė papildytą konferencijos formatą, t. y. iš besikreipusių studentų, norėjusių skaityti pranešimus gydytojams rezidentams, organizatoriai išrinko vieną pranešimą ir suteikė galimybę vienam studentui. Odontologijos fakulteto deka-

nas prof. D. Razukevičius ir prodekanė prof. K. Lopatienė konferencijos pabaigoje padėkojo už įdomius pranešimus, sukėlusius diskusijas tarp gydytojų-rezidentų ir gydytojų-pedagogų bei pakvietė ir kitus bendruomenės narius prisijungti prie organizatorių, pasidalyti būsimoms konferencijoms naujomis idėjomis, teikti pasiūlymus.

Odontologijos fakulteto inf.

Students' International Week in Warsaw University of Life Sciences

In the middle of September prof. Vilma Kriauciūnienė from the Department of Preventive Medicine together with the international master's students Elizabeth Chibwe Musaba, Elsie Darkowah Okai, and Trupti Sanjay Ghate from the Public health faculty took part in the International Week at the Warsaw University of Life Sciences, Faculty of Human Nutrition. Students from the Czech Republic, Slovenia, Lithuania, and Poland worked together all week deepening their knowledge in gluten-free diets.

■ Some photos from the International Week.

V. Kriauciūnienė provided a lecture on the diagnosis of celiac disease and gluten sensitivity and participated in monitoring other classes. Students took part in many theoretical, practical, and social activities learning a lot from each other.

Students shared their experience in the Warsaw University:

"Our trip to Poland was unlike any other. It will always be remembered for the hands-on culinary discovery of Polish culture. It

was a unique blend of culinary exploration and cultural immersion. Split into groups, we had to dive into hands-on experiences by making gluten-free muffins. The journey extended beyond the kitchen, with tours revealing the country's history and vibrant cities."

"Through these culinary and cultural experiences, we not only learned about the flavors and traditions of Poland but also forged strong bonds with our international peers. It was a reminder that food

has the power to bring people together, transcending language and borders. Our gluten-free muffins became a delicious testament to the diverse backgrounds and shared experiences of our Erasmus adventure."

"This culinary journey in Poland was a highlight of our exchange program, reminding us that cultural exchange and understanding can be as sweet as the gluten-free muffins we baked together!"

■ Students presentation of our University.

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO SENATO POSĖDIS. 2023 m. spalio 26 d.

NUTARIMAI

Vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – LSMU) statuto (Žin., 2010, Nr. 81-4231, i. k. 1101010NU-TA00XI-973) 37 punkto 15 papunkčiu, LSMU rektoriaus teikimu ir slapto balsavimo rezultatais, Senatas **nutaria patvirtinti išrinktą** dr. Raimundą Mockeliūną VA VF Mikrobiologijos ir virusologijos instituto vadovo pareigoms, 5 metų kadencijai, kurios pradžia 2023-11-22.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senatas (toliau – Senatas), vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – Universitetas) statuto 37 punkto 19 papunkčio nuostatomis, **nusprendžia pakeisti ir išdėstyti nauja redakcija** Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Medicinos fakulteto Medicininės simuliacijos centro nuostatus.

Vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto statuto (Žin., 2010, Nr. 81-4231) antrojo skirsnio 37 punkto 2 papunkčiu, Senatas **nutaria tvirtinti** antrosios pakopos studijų programos „Laboratorinės medicinos biologija“ anglų kalba 2023–2024 m. m. studijų planą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) statutu, Europos Komisijos rekomendacija dėl Europos mokslininkų chartijos ir dėl Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodekso (2005/251/EB), LSMU kvalifikacinių ir atestacijos reikalavimų dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybės nustatymo, konkursų į dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas skelbimo, organizavimo ir vykdymo bei dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestavimo tvarka, patvirtinta LSMU senato 2020 m. gegužės

28 d. nutarimu Nr. 134-04, bei LSMU Medicinos akademijos (MA) Medicinos fakulteto tarybos 2023 m. kovo 28 d. posėdžio protokolu Nr. 109, LSMU senatas, iš dalies keisdamas 2023 m. balandžio 20 d. nutarimą Nr. 168-08, **nutaria patvirtinti** tokios sudėties LSMU MA Medicinos fakulteto Dėstytojų ir mokslo darbuotojų priėmimo ir atestacijos komisiją:

Pirmininkė – prof. dr. Astra Vitkauskienė;
Pavaduotojas – prof. dr. Algimantas Tamelis;
Sekretorė – prof. dr. Inga Arūnė Bumblytė;
Nariai: doc. dr. Dalia Akramienė; prof. dr. Andrius Macas; prof. habil. dr. Arūnas Lukoševičius, KTU; prof. dr. Gintautas Saulis, VDU; prof. dr. Virginija Jankauskaitė, KTU; Milda Lekšaitė, studentė.

Prof. Jūratė Macijauskienė, Senato pirmininkė
Prof. Ramunė Morkūnienė, Senato sekretorė

VIEŠASIS PRANEŠIMAS

Lapkričio 10 d. 13 val. LSMU MA Kardiologijos klinikos docentė dr. **Jolanta Laukaitienė** Kauno klinikų Kardiologijos klinikos Konsultacijų ir diagnostikos skyriaus 356 auditorijoje skaitys viešąjį pranešimą „**Biožymenys ir širdies nepakankamumas. Ko tikėtis?**“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Nuoširdžiai užjaučiame kolegę gyd. akušerę ginekologę Mariją Leipuvienę, mirus brangiai mamai. Telydi tavę ir tavo artimuosius paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą.

Akušerijos ir ginekologijos klinikos kolektyvas

Skaudžią netekties valandą, mirus brangiai mamai, nuoširdžiai užjaučiame kolegą, gydytoją akušerį ginekologą Vytautą Abraitį ir jo artimuosius.

Akušerijos ir ginekologijos klinikos kolektyvas

Mirus ilgametei Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Medicinos fakulteto Fiziologijos ir farmakologijos instituto profesorei habil. dr. Konstancijai Jankauskienei šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia Medicinos fakulteto bendruomenė.

DISERTACIJOS GYNIMAS

Gruodžio 11 d. 10 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos dr. S. Jankausko auditorijoje (Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas), viešajame Gyvūnų mokslų krypties tarybos posėdyje bus ginama **Lauryno Vadopalo** daktaro disertacija „**Žemės ūkio gyvūnų produktyvumo didinimas modeliuojant virškinimo trakto mikrobiotą sukurtais pašarinėmis žaliavomis**“ (žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Mokslinė vadovė – prof. dr. Elena Bartkienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Konsultantas – prof. dr. Modestas Ružauskas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, veterinarija – A 002).

Gyvūnų mokslų krypties taryba:

Pirmininkas – dr. Artūras Šiuksčius (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Nariai:

dr. Violeta Razmaitė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003);

dr. Violeta Juškienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003);

prof. dr. Saulius Mickevičius (Vytauto Didžiojo universitetas, gamtos mokslai, fizika – N 002);

prof. dr. Izabela Wocławek-Potocka (Gyvūnų reprodukcijos ir maisto tyrimų institutas (Lenkija), žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <https://lsmu.lt/mokslas-ir-inovacijos/ginamos-ir-apgintos-disertacijos/>

Mokslų centras

Gruodžio 14 d. 11 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Endokrinologijos klinikos Oskaro Minkovskio auditorijoje (Eivenių g. 2, LT-50161 Kaunas), viešajame Medicinos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Aistės Kondrotienės** daktaro disertacija „**miRNR (-146b, -222, -21, -221, 181b) reikšmė papilinės skydliaukės karcinomos diagnozei bei ligos prognozei**“ (medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Mokslinė vadovė – prof. dr. Birutė Žilaitienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Konsultantas – prof. dr. Krystian Jazdzewski (Varšuvos universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Medicinos mokslo krypties taryba:

Pirmininkė – prof. dr. Elona Juozaitytė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Nariai:

prof. dr. Saulius Lukoševičius (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Rasa Ugenskienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Algirdas Utkus (Vilniaus universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Edward Visser (Roterdamo Erazmo universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <https://lsmu.lt/mokslas-ir-inovacijos/ginamos-ir-apgintos-disertacijos/>

Mokslų centras

Gruodžio 14 d. 14 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kardiologijos instituto posėdžių salėje (Sukilėlių pr. 15, LT-50162 Kaunas), viešajame Biologijos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Dovydo Gečio** daktaro disertacija „**Išorinių ląstelių pūslelių pritaikymas tiksliniam vaistų pernešimui į glioblastomos ląsteles**“ (gamtos mokslai, biologija – N 010).

Mokslinė vadovė – dr. Aistė Jakabsone (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Biologijos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – prof. dr. Antanas Gulbinas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Nariai:

prof. dr. Elona Juozaitytė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

dr. Paulina Vaitkienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

doc. dr. Zita Naučienė (Vytauto Didžiojo universitetas, gamtos mokslai, biochemija – N 004);

doc. dr. Dmitry Lim (Rytų Pjemonto universitetas (Italija), gamtos mokslai, biologija – N 010).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <https://lsmu.lt/mokslas-ir-inovacijos/ginamos-ir-apgintos-disertacijos/>

Mokslų centras

Gruodžio 15 d. 10 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos dr. S. Jankausko auditorijoje (Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas), viešajame Gyvūnų mokslų krypties tarybos posėdyje bus ginama **Ramunės Grigalevičiūtės** daktaro disertacija „**Imunomoduliuojančiųjų biomolekulių krekenose paieška ir jų pritaikymas galvijų žarnyno mikrobiotai**“ (žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Mokslinis vadovas – prof. dr. Paulius Matusėvičius (Lietuvos

sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Gyvūnų mokslų krypties taryba:

Pirmininkas – prof. dr. Vaidas Oberauskas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Nariai:

dr. Artūras Šiuksčius (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003);

doc. dr. Evaldas Šlyžius (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003);

doc. dr. Birutė Sapijanskaitė-Banevič (Kauno technologijos universitetas, gamtos mokslai, chemija – N 003);

habil. dr. Inga Kowalewska (Ščecino Vakarų Pamaro technologijos mokslų universitetas (Lenkija), žemės ūkio mokslai, gyvūnų mokslai – A 003).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <https://lsmu.lt/mokslas-ir-inovacijos/ginamos-ir-apgintos-disertacijos/>

Mokslų centras

Gruodžio 21 d. 14 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Akių ligų klinikos prof. P. Avižonio auditorijoje (Eivenių g. 2, LT-50161 Kaunas), viešajame Medicinos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Gailės Gudauskienės** daktaro disertacija „**Amžinė geltonosios dėmės degeneracija: akių morfologinių ir hemodinaminių rodiklių pokyčių po kataraktos chirurginio gydymo bei imunogenetinių veiksnių tyrimas**“ (medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Mokslinė vadovė – prof. dr. Dalia Žaliūnienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Medicinos mokslo krypties taryba:

Pirmininkė – prof. dr. Ingrida Ulozienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Nariai:

doc. dr. Vyktintas Liutkevičius (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Rasa Ugenskienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Janina Tutkuvienė (Vilniaus universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Barbara Cvenkel (Liublianos universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <https://lsmu.lt/mokslas-ir-inovacijos/ginamos-ir-apgintos-disertacijos/>

Mokslų centras

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

VIEŠOJI ĮSTAIGA LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS, kodas 302536989, A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas, SKELBIA VIEŠĄJį KONKURSĄ EITI ŠIAS DĖSTYTOJŲ IR MOKSLO DARBUOTOJŲ PAREIGAS:

MEDICINOS AKADEMIJOJE:

Farmacijos fakultete:

■ **1 vyriausiojo mokslo darbuotojo** (1 × 0,62 et., mokslo kryptis – farmacija, atlyginimas 2094,35 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Farmacinių technologijų instituto Biofarmacinių tyrimų laboratorijoje.

Medicinos fakultete:

■ **1 profesorius** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – biofizika, atlyginimas 2094,35 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Fizikos, matematikos ir biofizikos katedroje.

■ **1 docento** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1860,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Onkologijos instituto Onkologijos ir hematologijos klinikoje.

■ **2 docentų** (2 × 0,5 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 2046,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Endokrinologijos klinikoje.

■ **1 profesorius** (1 × 0,5 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 2094,35 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **2 docentų** (2 × 0,5 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Chirurgijos klinikoje.

■ **2 profesorių** (2 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 2139,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) ir **1 docento** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Kardiologijos klinikoje.

■ **1 docento** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1953,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Neurochirurgijos klinikoje.

■ **1 docento** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 2046,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Pulmonologijos klinikoje.

■ **1 docento** (1 × 0,25 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 1826,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Urologijos klinikoje.

■ **1 profesorius** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – medicina, atlyginimas 2160,00 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Vaikų ligų klinikoje.

Odontologijos fakultete:

■ **1 docento** (1 × 1,0 et., mokslo kryptis – odontologija, atlyginimas 1971,60 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Dantų ir burnos ligų klinikoje.

Visuomenės sveikatos fakultete:

■ **1 profesorius** (1,0 et., mokslo kryptis – visuomenės sveikata, atlyginimas 2094,35 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Aplinkos ir darbo medicinos katedroje.

■ **2 jaunesniųjų mokslo darbuotojų** (2 × 0,25 et., mokslo kryptis – visuomenės sveikata, atlyginimas 1740,96 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių) Sveikatos tyrimų institute.

Pretendentai turi atitikti pareigybės kvalifikacinius reikalavimus pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto senato 2020 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 134-04 patvirtintą kvalifikacinių ir atestacijos reikalavimų dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybės nustatymo, konkursų į dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas skelbimo, organizavimo ir vykdymo bei dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestavimo tvarką.

Papildomi kvalifikaciniai reikalavimai: 1. Turėti mokslinio darbo patirties skysčių chromatografijos metodų taikymo vaistinių medžiagų tyrimo srityje – profesorius pareigoms eiti Biofarmacinių tyrimų laboratorijoje. 2. Turėti mokslinio darbo patirties taikant matematinius modelius sveikatos duomenų analizėje bei kuriant biofizikinius modelius grįstus biomedicininį vaizdų ir signalų analizės algoritmus, turėti edukacinės patirties dėstyti lietuvių ir anglų kalbomis į sveikatos duomenų analizę orientuotus matematines statistikos metodus studentams ir doktorantams, mokėti dirbti *IBM SPSS Statistics, Statistica, MatLab, R – statistics* programomis – profesorius pareigoms eiti Fizikos, matematikos ir biofizikos katedroje. 3. Turėti galiojančią gydytojo onkologo – chemoterapeuto medicinos praktikos licenciją, patirties dėstyti studijų dalyką „Hematologija ir onkologija“ studijų programos „Medicina“ studentams, skaityti paskaitas, vesti tutorinius užsiėmimus – docento pareigoms eiti Onkologijos ir hematologijos klinikoje. 4. Turėti galiojančią medicinos praktikos licenciją: gydytojo endokrinologo – docento pareigoms eiti Endokrinologijos klinikoje, abdominalinės chirurgijos gydytojo – profesorius pareigoms ir docento (1 × 0,5 et.) pareigoms, gydytojo chirurgo – docento (1 × 0,5 et.) pareigoms eiti Chirurgijos klinikoje, gydytojo kardiologo – profesorius ir docento pareigoms eiti Kardiologijos klinikoje, gydytojo

neurochirurgo – docento pareigoms eiti Neurochirurgijos klinikoje, gydytojo pulmonologo – docento pareigoms eiti Pulmonologijos klinikoje, gydytojo urologo – docento pareigoms eiti Urologijos klinikoje, vaikų ligų gydytojo ir gydytojo vaikų pulmonologo – profesorius pareigoms eiti Vaikų ligų klinikoje, gydytojo periodontologo – docento pareigoms eiti Dantų ir burnos ligų klinikoje. 5. Turėti studijų dalyką „Sveikatos ekologija“, „Asmens higiena, kosmetika ir sveikata“ dėstyti pirmos pakopos studentams, „Visuomenės sveikatos sauga ir kontrolė“ dėstyti Visuomenės sveikatos fakulteto magistrantams, „Aplinkos ir darbo medicina“ dėstyti Medicinos fakulteto vientisiųjų studijų studentams patirties – profesorius pareigoms eiti Aplinkos ir darbo medicinos katedroje. 6. Turėti mokslinio darbo patirties vykdant vaikų ir paauglių gerovės tyrimus, dalyvaujant moksliniuose projektuose – jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigoms eiti Sveikatos tyrimų institute.

Pretendentai privalo pateikti šiuos dokumentus:

1. Prašymą leisti dalyvauti konkurse.
 2. Atestacijos kortelę pagal Universiteto patvirtintą formą.
 3. Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją.
 4. Gyvenimo ir profesinės veiklos aprašymą (pagal *Europass* formą).
 5. Pastarųjų 5-erių metų publikacijų sąrašą (jei siekiama pirmą kartą Universitete eiti profesorius, docento, vyriausiojo mokslo arba vyresniojo mokslo, arba mokslo darbuotojo pareigas, teikiamas visų publikacijų sąrašas).
 6. Aukštojo mokslo baigimo, mokslo laipsnio, pedagoginio vardo dokumentų (su priedais) originalus ir kopijas (originalai, sutikrinus juos su pateiktomis kopijomis, grąžinami) arba, jeigu dokumentai siunčiami paštu, – nuorašus, patvirtintus notaro. Šis punktas Universitete jau dirbantiems darbuotojams yra netaikomas.
 7. Dokumentų, patvirtinančių pretendento atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams, originalus ir kopijas (originalai, sutikrinus juos su pateiktomis kopijomis, bus grąžinti) arba, jei dokumentai siunčiami paštu, – nuorašus, patvirtintus notaro.
 8. Gyvenamosios vietos ir elektroninio pašto adresą bei telefono numerį.
- Dokumentus pateikti **iki 2023 m. gruodžio 1 d.** Personalu tarnybai (I a., kab. Nr. 102), A. Mickevičiaus g. 7, Kaunas. Pasiteirauti: tel. 8 37 465415.